

Kraičio drobelės

*Eugenijaus Čiplio išplėtotą
lietuvių liaudies dainą*

Lietuvos kaimo visuomenėje audimas buvo reikalingas šeimos buities poreikiams, todėl beveik kiekviena moteris/mergina buvo mokinama austi. Audėjėlės amato dukros mokėsi šeimoje. Kai kur audėjais buvo ir vyrai. Žmonės audė šeimai rūbus, patalynę, patiesalus ir užtiesalus, nes pirkti buvo brangu. Paprastai kaime moterys sėdavo į stakles pavasarį per gavėnių, kai laisvesnis metas nuo kitų ūkio darbų. Pavasarį austi buvo stengiamasi dar ir dėl to, kad per žiemą būdavo priverpta pakankamas kiekis siūlų, kurių nebuvo galima ilgai laikyti, nes pagulėję jie audžiant trūkinėdavo ir šiaušdavosi. Staklės visada būdavo statomos šviesiausiame gryčios kampe.

Daugelis kaimo moterų mokėjo austi drobę, vadinamuosius „paprastus“ audinius: nesudėtingų raštų lovatieses, rankšluosčius, staltieses. Šie raštai dažniausiai buvo nusižiūrimi ir interpretuojami. Audiniai buvo puiki dovana vestuvių proga vyro giminei, kraičio skrynai prikrauti, šeimą apvilkti. Mažai buvo tokių, kurie iš audimo pragyveno. Laikui bėgant, atsiradus fabrikuose austų audeklų, tradicinis audimas kaime pamažu nyko.

Ši trumputė dainelė ar/ir šokis apie mergelę, kuri visiems primena, kad jos gražus audimas yra nuopelnas jos mokytojų. Šaudyklėlė gražiai pralenda pro nytis neužgaudama, nesuveldama siūlų. *Pykšt pokšt tapu pupu klepu klepu* – tai audimo stakles imituojanys garsažodžiai.

Žodynas	
šaudyklėlė	įtaisas įdėti šėivai audimo staklėse/audžiant
šeiva	pailgos cilindrinės formos siūlų ritė vienu kūginiu, kitu pusapvaliu arba abiem kūginiais galais. Sudaroma ant tūtelės žiediniame verptuve, verpimo arba žiedinėje sukimo mašinoje

Šaltiniai:

Ethnicart.lt (lietuviškas pavadinimas – Prigimtis.lt)
<https://www.lrt.lt/naujienos/kultura/12/1918051/libertas-klimka-isausti-audimeli>
ir kitų internetinių svetainių medžiaga.